

} { SDA
Olympiáda
kritického
myslenia

ORGANIZAČNÝ PORIADOK

Olympiády kritického myslenia

I. Základné ustanovenia

1. Olympiáda kritického myslenia (OKM) je vzdelávacia súťaž, ktorej primárnym cieľom je rozvíjať kritické myslenie a mediálnu gramotnosť mladých ľudí. Medzi ciele OKM patrí:
 - a) posilniť odolnosť voči dezinformáciám, konšpiračným teóriám a manipulačným taktikám;
 - b) rozvinúť argumentačné zručnosti mladých ľudí;
 - c) zvyšovať kvalitu verejnej diskusie;
 - d) naučiť mladých ľudí overovať správy a identifikovať dôveryhodné zdroje informácií;
 - e) vytvoriť zdravé návyky pri trávení času na sociálnych sieťach;
 - f) zlepšiť schopnosť korektno interpretovať dáta, štatistiky a grafy.
2. OKM je určená pre žiakov a žiačky 8.-9. ročníka základných škôl, 1.-4. ročníka stredných škôl a štvorročných gymnázií, 1.-5. ročníka bilingválnych gymnázií a tercie až oktávy osemročných gymnázií.
3. OKM je súťaž určená pre jednotlivcov.
4. OKM sa zaväzuje byť ideologicky vyvážená a striktné apolitická súťaž, ktorej cieľom je poskytnúť mladým ľuďom nástroje a zručnosti na to, aby sa dokázali orientovať v modernom informačnom priestore a aby si dokázali slobodne a informovane vytvoriť vlastný názor.
 - a) Napriek tomu, že v súťažných úlohách OKM sa vyskytujú mediálne výstupy týkajúce sa aktuálneho diania, tieto výstupy sú posudzované striktné na základe objektívnych kritérií, nie na základe miery kompatibility so svetonázorom metodického tímu či súťažiacich.
 - b) Všetky súťažné úlohy musia mať jasne definované kritériá, na základe ktorých sú hodnotené, s účelom možnosti overiť objektivitu prístupu hodnotiteľov.
 - c) OKM toleruje pluralitu názorov v rámci metodického tímu, ako aj medzi súťažiacimi. Výnimkou sú extrémistické či xenofóbne názory a vyjadrenia, ktoré popierajú normy slobodného demokratického zriadenia alebo je ich cieľom hanobenie rasy, národa, náboženskej skupiny, rodu alebo sexuálnej orientácie.
 - d) S týmito ustanoveniami na zreteli podliehajú súťažné úlohy dôkladnému procesu kontroly a pripomienkovania.

II. Formát súťaže

1. OKM prebieha v troch súťažných kolách: školské kolo, krajské kolo a celoslovenské kolo.
 - a) Školské kolo pozostáva z online testu. Štandardne trvá 60 minút pre 1. a 2. kategóriu a 45 minút pre 3. kategóriu.
 - b) Krajské kolo pozostáva z online testu. Štandardne trvá 120 minút pre 1. a 2. kategóriu a 60 minút pre 3. kategóriu.

- c) Celoslovenské kolo prebieha prezenčne a pozostáva zo základných kôl a finále. Základné kolá sa skladajú z online testu trvajúceho 45–90 minút a 5-minútovej argumentačnej reči. Finále pozostáva z 10 až 15-minútových prezentácií pred odbornou komisiou.
2. OKM prebieha v troch vekových kategóriách:
- Prvá kategória zahŕňa študentov a študentky 1.–2. ročníka stredných škôl a štvorročných či päťročných gymnázií, a taktiež študentov a študentky kvinty a sexty osemročných gymnázií;
 - Druhá kategória zahŕňa študentov a študentky 3.–4. ročníka stredných škôl a štvorročných gymnázií, 3.–5. ročníka päťročných gymnázií, a taktiež študentov a študentky septimy a oktávy osemročných gymnázií.
 - Tretia kategória zahŕňa žiakov a žiačky 8.–9. ročníka základných škôl a tercie až kvarty osemročných gymnázií.
3. Registrácia do školského kola OKM sa otvára štandardne mesiac pred termínom školského kola. Na školské kolo sa môže zaregistrovať každý študent či žiak, ktorý navštevuje školu na Slovensku a spĺňa podmienky účasti v jednej z troch vekových kategórií.
4. Postup zo školského do krajského kola podlieha nasledujúcim pravidlám:
- Právo postúpiť do krajského kola má každý úspešný riešiteľ a úspešná riešiteľka školského kola. Kritérium na získanie titulu úspešného riešiteľa je stanovené koordinátorom OKM na základe náročnosti súťažného testu.
 - Ak v istej škole nebol ani jeden úspešný riešiteľ školského kola, súťažiaci s najvyšším počtom bodov z danej školy postupuje do krajského kola.
5. Postup z krajského do celoslovenského kola podlieha nasledujúcim pravidlám:
- Do celoslovenského kola postupujú traja najúspešnejší súťažiaci z každého kraja a z každej kategórie.
 - V prípade, že postupujúci súťažiaci odmietne účasť na celoslovenskom kole, pozvanie získava prvý súťažiaci „pod čiarou“ z daného kraja a z danej kategórie. Takto sa postupuje až do uzatvorenia registrácie na celoslovenské kolo.
6. Zo základných kôl celoslovenského kola do finále OKM postupujú traja súťažiaci z každej vekovej kategórie s najvyšším súčtom bodov zo základných kôl.
-

III. Hodnotenie súťažných úloh

- Maximálny počet bodov v školskom kole, krajskom kole a finále je štandardne 100.
- Maximálny počet bodov v základných kolách celoslovenského kola je 70 za online test a 30 za argumentačnú reč.
- Za nesprávnu odpoveď sa body nestrhávajú.

4. Čas vyplnenia testu sa berie do úvahy len v prípadoch, kedy súťažiaci získali rovnaký počet bodov. V takých prípadoch sa vyššie umiestnil súťažiaci, ktorý vyplnil test za kratší čas.
5. Na hodnotenie odpovedí na otvorené otázky v súťažných testoch dozerá tím akreditovaných rozhodkýň a rozhodcov Slovenskej debatnej asociácie, ktorí ukončili minimálne stredoškolské štúdium.
6. Výsledková listina z každého súťažného kola musí byť uverejnená najneskôr mesiac po skončení daného kola na webovom sídle www.okm.sk a na portáli EduPage.
7. Popri výsledkovej listine musí byť zverejnený dokument so správnymi odpoveďami, kde sú jasne stanovené kritériá hodnotenia každej úlohy.
8. Súťažiaci má právo odvolať sa voči bodovému ohodnoteniu konkrétnej súťažnej úlohy, pokiaľ:
 - a) je presvedčený, že nastala chyba v hodnotení a jeho bodové ohodnotenie je seriózne nespravodlivé alebo v nesúlade s uverejnenými kritériami hodnotenia; a
 - b) je rozdiel medzi prideleným počtom bodov a maximálnym počtom bodov v danej úlohe dostatočne veľký na to, aby sa v prípade úspešného odvolania dokázal kvalifikovať na postup do ďalšieho súťažného kola.
 - c) V prípade, že sú tieto kritériá splnené, môže súťažiaci poslať odvolanie na emailovú adresu OKM. V odvolaní musia byť uvedené nasledujúce informácie: meno a priezvisko, škola, veková kategória, súťažný kód, číslo relevantnej úlohy a zdôvodnenie odvolania.
 - d) Koordinátor OKM je povinný reagovať na odvolanie do dvoch týždňov od odoslania.

IV. Plagiátorstvo a penalizácie

1. Každý súťažiaci je povinný vyplňať všetky súťažné kolá samostatne. Počas priebehu súťaže je zakázané komunikovať o úlohách s akoukoľvek inou osobou.
2. Je povolené, dokonca nevyhnutné, používať internet pri vyplňaní testov OKM. Avšak:
 - a) Pri každej otvorenej otázke sú súťažiaci povinní uviesť všetky zdroje, z ktorých pri písaní svojej odpovedi čerpali.
 - b) Je postačujúce, ak je zdroj uvedený na konci textu vo forme hyperlinku na konkrétnu stránku, kde sa nachádzajú dané informácie.
 - c) Je nepostačujúce, ak súťažiaci uvedie len názov webstránky alebo média, z ktorého čerpal.
 - d) V prípade doslovnej citácie sú súťažiaci povinní vložiť citovaný úryvok do úvodzoviek „“.
3. Používať akýkoľvek model textovo generatívnej umelej inteligencie počas všetkých súťažných kôl OKM je zakázané, pokiaľ nie je v konkrétnej úlohe uvedený opak.

4. Školské kolo štandardne súťažiaci vyplňajú na pôde školy, ale v prípade dohody s učiteľom je možné vyplniť test aj v domácom prostredí.
5. Krajské kolo sú súťažiaci povinní vyplňať na pôde školy a za prítomnosti pedagogického dozoru, ktorý je uzročený s pravidlami OKM a dozerá na ich dodržiavanie.
 - a) V prípade, že súťažiaci nie je schopný splniť tieto podmienky, je potrebné požiadať o výnimku u koordinátora OKM. V žiadosti o výnimku musia byť uvedené nasledujúce informácie: meno a priezvisko, škola, veková kategória, súťažný kód, a zdôvodnenie potreby výnimky.
6. Za porušenie ktoréhokoľvek z pravidiel uvedených v sekcii 4. utrpia súťažiaci penalizáciu:
 - a) Za jednorazové porušenie ktoréhokoľvek z bodov a.-c. sekcii 4. súťažiaci dostane nula bodov za danú úlohu.
 - b) Za opakované porušenie ktoréhokoľvek z bodov a.-c. sekcii 4. je súťažiaci diskvalifikovaný z daného ročníka OKM.
 - c) Za porušenie bodu d. sekcii 4. bez schválenej výnimky je súťažiaci diskvalifikovaný z daného ročníka OKM.

Organizačný poriadok platný od 1. októbra 2024.